



FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/722/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

12/2012. (I. 11.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2011. november 29-én előterjesztett panaszát a 2012. január 11-én – dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

e l u t a s í t j a.

A Testületnek a panasz elbírálására nincs hatásköre.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2011. augusztus 20-án a Tisza folyón történt rendőri intézkedés miatt, illetve a Tiszai Vízügyi Rendőrkapitányság vezetőjének magatartásával szemben 2011. november 29-én elektronikus úton terjesztette elő panaszát a Testülethez. A panaszos a beadványt 2011. december 28-án megerősítette, és december 30-án kiegészítette.

I.

1) A panaszbeadvány és annak kiegészítése szerint a panaszossal szembeni rendőri intézkedés 2011. augusztus 20-án 12 óra 35 perckor történt a Tisza folyó 426. folyamkilométerénél. Az intézkedő r. főtörzsőrmester a helyszínen megállapította, hogy a panaszos a folyón ittasan vezette horgászcsónakját.

A panaszos sérelmezte, hogy az intézkedő rendőr többszöri kérés ellenére sem azonosította magát, ruházata hiányos volt (sapkát nem viselt). Az intézkedés céljáról, illetve az előállítás okáról tájékoztatta a panaszost, de azzal összefüggésben jogszabályi hivatkozás nem hangzott

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

el. A panaszos álláspontja szerint a r. főtörzsőrmester nem az ittasság ellenőrzéséről szóló 27/2010. (OT 14.) ORFK utasítás szerint látta el a feladatát.

A panaszos az intézkedés során már a helyszínen elismerte a légalkohol mérés eredményét, ezért – álláspontja szerint – ugyan nem lett volna szükséges, mégis előállították. Előállítása 1 óra 45 percig tartott, amelyről szóló igazolást megkapta. Az előállítás során a rendőr bilincset alkalmazott, amitől a panaszos csuklóján apróbb sérülés keletkezett. A panaszos jogairól és kötelezettségeiről nem kapott tájékoztatást. A panaszos előállításával összefüggésben kifogásolta, hogy a rendőrségre való beszállításához a gépkocsit vettek igénybe, és azt, hogy biztonsági öv használata nélkül, hátrabilincselten kézzel szállították.

A r. főtörzsőrmester indulatosan kiabált a panaszossal, és értéktárgyait, iratait „gondatlanul” kezelte. A panaszostól elvett tárgyakról letéti jegyzőkönyv nem készült. A panaszos övtáskája mobiltelefonját, iratait tartalmazta, valamint 100.000 forint készpénz volt benne. A panaszos az előállítás ideje alatt többször kért információt értékei hollétéről, és a nála vérvételt végző orvos is hiányolta iratai egy részét. Az intézkedést időközben az először eljáró r. főtörzsőrmestertől egy másik r. főtörzsőrmester vette át – már ő kísérte vérvételre a panaszost, aki azonban nem tudott nyilatkozni a panaszos tárgyainak hollétéről. A panaszos az övtáskáját és tartalmát az előállítás végén kapta vissza egy harmadik személytől, aki nem kapott meghatalmazást értékei átvételére – ezért állítja a panaszos, hogy értékeit gondatlanul kezelte a rendőrség. Az övtáskát kézhez véve a panaszos észrevette, hogy hiányzik a 100.000 forint, ami miatt azonnal panasszal is élt. A pénz eltűnése miatt a panaszos feljelentést tett, amely ügyben a nyomozó ügyészség folytat vizsgálatot.

A panaszos sérelmezte azt is, hogy a vele szemben a helyszínen intézkedő rendőr nem tartotta be a vízen történő munkavégzésre vonatkozó, a víziközlekedésről szóló 2000. évi XLII. törvény előírásait, illetve a rendőri hivatás etikai kódexében foglaltakkal ellentétes volt magatartása.

A panaszos úgy nyilatkozott, hogy a panaszjog lehetőségéről és a Testület eljárásáról a rendőri intézkedés napján a T.-i Rendőrkapitányságon tájékoztatta őt a feljelentését jegyzőkönyvező r. főhadnagy.

2) A panaszbeadvány továbbá a panaszosnak a Tiszai Vízirendészeti Rendőrkapitányság vezetőjével szembeni kifogásait is tartalmazza. A panaszos szerint a Tiszai Vízirendészeti Rendőrkapitányság feladatait csak részben végzi saját eszközökkel, rendszeresen igénybe vesz idegen eszközöket is. A rendőrkapitányság nevében a kapitányságvezető a vízen történő közös feladatok ellátására törvénysértő együttműködési megállapodást kötött egy Közhasznú Társasággal (a továbbiakban: Kht.). Az említett megállapodás a panaszos álláspontja szerint azért törvénytelen, mivel a 2000. évi XLII. törvény 51. §-a szerint hajózási tevékenység – kivételekkel (pl. a központi költségvetési szervek jogszabályban előírt feladatainak saját eszközökkel való ellátása esetén) – hajózási engedély birtokában végezhető. Az említett Kht. nem költségvetési szerv, és a Nemzeti Közlekedési Hatóság (a továbbiakban: NKH) szerint a szükséges engedélyekkel nem rendelkezik. Így ha a rendőrség a munkavégzését nem saját eszközeiből látja el, a munkavégzés a hivatkozott törvényi rendelkezés megtartása mellett lehet törvényes.

A panaszbeadvány további részében a panaszos leírja, hogy T. településen és környékén a rendőrség jogsértő magatartása már rendszeres szóbeszéd tárgya, mely „morális és etikai kérdéseken túlmutat”. Ezzel összefüggésben hivatkozott egy televíziós riportra is. A riport egy magánkikötőt mutat be, amelynek tulajdonosa a Kht. nevében környezetvédelmi és természetvédelmi feladatok ellátására kötött szerződést a rendőrség képviselőjében a kapitányságvezetővel. A panaszos úgy fogalmaz, hogy „azt beszélük, érdemi bizonyítékok vannak arra, hogy a rendőrök a környezetszennyezésről tudtak.”

3) A panaszos az ügyében keletkezett egyes rendőrségi dokumentumokat is továbbította a Testület részére, amelyből az alábbiak állapíthatók meg.

a) A panaszos a rendőri intézkedés napján feljelentést tett a T.-i Rendőrkapitányságon. A Bűnügyi Osztály feljelentési jegyzőkönyve szerint eljárás indult ismeretlen tettes ellen, aki 2011. augusztus 20-án 12 óra 30 perc és 14 óra közötti időben a Tisza folyó egyik kikötőjénél rendőri intézkedés során a panaszos 100.000 forintját ismeretlen körülmények között eltulajdonította.

A jegyzőkönyv a pénz eltűnése és a bűncselekmény elkövetőjének felelősségre vonására irányuló kérelem mellett tartalmazza a rendőri intézkedés részleteit (a rendőrök azonosítására vonatkozó kötelezettségének – többszöri kérés ellenére való – elmulasztását, a szondáztatást és az annak eredményeként foganatosított előállítást, a bilincs alkalmazását), az azonban a panaszbeadványban említettekhez képest újabb információt nem tartalmaz.

b) A panaszos a rendőri intézkedés napján panaszt terjesztett elő a rendőrségen a rendőri intézkedés miatt. A Tiszai Vízügyi Rendőrkapitányság – Sz. Hivatala ez alapján megindította a rendőrségi panaszjárást, amelynek keretében a panaszost 2011. szeptember 13-án tanúként hallgatták meg. A panaszos a meghallgatás során úgy nyilatkozott, hogy nem szeretné, ha a Tiszai Vízügyi Rendőrkapitányság vizsgálná az ügyet, mert érintett az ügyben, ennek ellenére vallomást tett.

A meghallgatási jegyzőkönyv a panaszbeadványban foglaltakhoz képest annyi többletinformációt tartalmaz, hogy nem rendőrségi gépkocsival akarta a rendőr előállítani, hanem egy halór autóval, illetve ugyanazzal a gépkocsival vitték vérvételre is. A panaszos egyébként ekkor már úgy módosította előadását, hogy a pénz az övtáskából a rendőri intézkedést megelőzően is eltűnhetett.

c) A panaszos beadványának kiegészítésében megküldte a Testület részére a Tiszai Vízügyi Rendőrkapitányság – Sz.-i Hivatalának 2011. október 21-én kelt határozatát a rendőri intézkedés elleni panaszügyében kezdeményezett közigazgatási eljárás befejezéséről, illetve a panasz elutasításáról.

d) A panaszos 2011. szeptember 22-én levelet írt a Tiszai Vízügyi Rendőrkapitányság vezetőjének, azzal, hogy tudomása van róla: a Sz.-i Vízügyi Rendészeti feladatai egy részét idegen eszközök igénybevételel végzi. A hivatkozott 2000. évi XLII. törvény rendelkezéseinek betartása miatt kereste meg a kapitányságvezetőt.

A Tiszai Vízügyi Rendőrkapitányság vezetője a panaszos levelében foglaltakat megvizsgálta és 2011. október 12-ei keltezéssel tájékoztató levélben válaszolt.

A kapitányságvezető hivatkozott a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 25. §-ára, amely szerint a rendőrség feladatai ellátásához – a hatósági jogkörében hozott határozatai és intézkedései kivételével – szerződés alapján közreműködőt vehet igénybe.

A halászattal, horgászattal kapcsolatos tevékenység rendőri ellenőrzésről szóló 7/1999. (II. 12.) ORFK Közb. Főig. intézkedés (a továbbiakban: Int.) melléklete tartalmazza az Országos Rendőr-főkapitányság Közbiztonsági Főigazgatóság és a Magyar Országos Horgász Szövetség (a továbbiakban: MOHOSZ) között létrejött együttműködési megállapodást, ami a felek részére végrehajtandó alapelveket határoz meg. (A megállapodás alapján az együttműködés célja a bűncselekmények és a vízbalesetek megelőzése, a jogosulatlan halászat vagy horgászat és a vízszennyezés megakadályozása, a Hajózási Szabályzat rendelkezéseinek végrehajtása, a szabálysértések megelőzése, megszakítása, az elkövetők felderítése és felelősségre vonása, a MOHOSZ országos horgászrendje előírásainak megtartatása, a közbiztonság szilárdítása, a rendőr, a halőr és vízgazdálkodással foglalkozó szervezetekkel való szoros együttműködés fenntartása, fejlesztése.) Az együttműködés a rendőrség alapfeladatai ellátásának sérelme nélkül, egyéb feladatai mellett a közös ellenőrzések végrehajtására, kölcsönös segítségnyújtásra, kölcsönös tájékoztatásra és – szolgálati érdekeket nem sértő – adatközlésre terjed ki. Az Int. 1. pontja meghatározza, hogy a rendőrkapitányságok az illetékességi területükön működő horgászegyesületekkel, vízterületek kezelőivel, halgazdálkodást folytató szervezetekkel vegyék fel, illetve újítsák fel a kapcsolatot; továbbá kezdeményezzék a helyi adottságoknak és a törvényi változásoknak megfelelő együttműködési megállapodás megkötését a közös feladatok végrehajtására. A Vízirendészeti Rendőrkapitányságok részére a fentieken túl feladatul szabja a területileg illetékes megyei horgászszövetségekkel való közös feladatok végrehajtására vonatkozó együttműködési megállapodás megkötését is.

A kapitányságvezető tájékoztatása szerint a Tiszai Vízirendészeti Rendőrkapitányság az Int.-ben foglaltak alapján, az illetékességi területén működő megyei horgászszövetségekkel, a vízterületek kezelőivel, illetve halgazdálkodást folytató szervezetekkel felvette a kapcsolatot és együttműködési megállapodást kötött, amiben rögzítették a kölcsönös segítségnyújtást, illetve azt, hogy együttműködési szolgálat keretében közös ellenőrzéseket hajtanak végre a vízirendészet vagy az együttműködő szerv járműveivel.

Az említett Kht.-vel is megkötötték az együttműködési megállapodást, annak értelmében a szolgálatellátás a Kht. vízi járművével az Rtv. 25. §-ában foglaltaknak megfelelően történt.

A kapitányságvezető utalt az Rtv. 26. §-ára is, amely szerint a rendőrség bűncselekmény elkövetésének megelőzése, megakadályozása, bűncselekmény felderítése, az elkövető elfogása, a közbiztonság védelme érdekében – ha a törvényben meghatározott kötelezettsége más módon nem teljesíthető, és törvény másként nem rendelkezik – kérheti és igénybe veheti a magánszemély, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet segítségét és a birtokában lévő eszközt.

A kapitányságvezető megítélése szerint, ha az Rtv. 26. §-ában meghatározott feltételek valamelyike fennáll, és nem ütközik a gondolatjelben megfogalmazott kitételbe, akár magánszemély járműve is igénybe vehető szolgálatellátásra. A panaszos a levelében ilyen jellegű igénybevitelre vonatkozó konkrét időpontot nem jelölt meg, így azt a

kapitányságvezető nem tudta vizsgálni, hogy a történt-e olyan, és ha igen, akkor az a jogszabályi előírásoknak megfelelően történt, vagy sem.

A Tiszai Vízügyi Rendőrkapitányság vezetője tájékoztatta a panaszost arról is, hogy a megjelölt Kht. ellenőrzése a hajózási engedély meglétére vonatkozóan korábban nem történt meg, azonban a levél alapján az ezirányú ellenőrzést végrehajtották és megállapították, hogy a Kht. valóban nem rendelkezett hajózási engedéllyel. Tekintettel arra, hogy a Kht. tulajdonosi köre a Tisza-tó térségében működő önkormányzatokból tevődik össze, felvették a kapcsolatot az NKH-val. Az NKH úgy nyilatkozott, hogy a tulajdonosi kör ellenére a Kht.-nak rendelkeznie kell hajózási engedéllyel, ezért a Kht.-val szemben a szükséges intézkedéseket a rendőrség megtette.

A panaszos a kapitányságvezető válaszával nem ért egyet, véleménye szerint megállapítható a jogsérvés, illetve a kapitányságvezető részéről a hivatali visszaélés gyanúja is.

II.

A Testület felvilágosítást kért a Tiszai Vízügyi Rendőrkapitányság Sz. Hivatalától annak vonatkozásában, hogy a panaszos rendőri intézkedés elleni panaszügyében kezdeményezett közigazgatási eljárásban hozott határozat ellen élt-e a panaszos fellebbezéssel, illetőleg a döntés jogerőre emelkedett-e.

A r. őrnagy hivatalvezető tájékoztatása szerint a panaszos a Tiszai Vízügyi Rendőrkapitányság 2011. október 21-én kelt határozatát 2011. november 21-én átvette, azonban a törvényes határidőn belül nem terjesztett elő fellebbezést, ezért az 2011. december 6-án jogerőre emelkedett.

III.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése szerint az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

A Testület hatáskörébe az Rtv. idézett rendelkezése alapján ugyanakkor kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
- a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),
- a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),

esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

1) A panaszbeadvány 2011. augusztus 20-ai rendőri intézkedés részleteit illetően a Testület az alábbi megállapítást teszi.

Az Rtv. hivatkozott 92. §-ának (1) bekezdése értelmében a panaszos a rendőri intézkedéssel szembeni panaszát vagy az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy pedig a Testülethez terjesztheti elő, a két eljárás párhuzamosan nem folyhat. Figyelemmel továbbá arra, hogy a rendőrségi panasz eljárás időközben jogerősen lezárult, a Testület hatáskörének hiányát állapította meg.

2) A panasz azon része vonatkozásában, hogy a panaszos tudomása szerint a Tiszai Vízügyi Rendőrkapitányság feladatai egy részének ellátásához szerződés alapján közreműködőt vesz igénybe, amely nem felel meg minden tekintetben a törvényi előírásoknak, a Testület úgyszintén hatáskörének hiányát állapítja meg.

A panaszos által előadottak ugyanis nem vele szemben történt, illetve az ő alapjogait érintő, konkrét rendőri intézkedésre vonatkoznak, hanem az említett rendőri szerv általános működését bírálja.

A panaszos azon állításával összefüggésben, hogy továbbra is megállapítható a jogsértés, illetve a rendőri vezető részéről a hivatali visszaélés gyanúja, az Rtv. fentebb ismertetett rendelkezése alapján a Testületnek úgyszintén nincs lehetősége érdemi vizsgálatot folytatni.

Felhívja ugyanakkor a figyelmet, hogy amennyiben a panaszos olyan rendőri cselekményt sérelmez, amely álláspontja szerint valamely bűncselekmény megállapítására adhat alapot, és feljelentést kíván tenni, úgy azt a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 29. §-a, valamint 172. §-ának (1) bekezdése alapján az illetékes nyomozó ügyészségnél megteheti.

3) A panaszbeadvány további részeiben olyan szubjektív értékítéletet tartalmaz a rendőrséggel szemben, amelynek véleményezése nem tartozik a Testület hatáskörébe.

IV.

A Testület az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése alapján, hatáskörének hiányában a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt elutasította.

Budapest, 2012. január 11.

Dr. Juhász Imre
Elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
Előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET